

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
1 Ekim 2020 Perşembe

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Gelişmiş ekonomilerde makroekonomik veri akışı beklentilerin üzerinde gelirken, ABD'deki mali destek paketi konusundaki mesajlar riskli varlıkları destekliyor. ABD'de demokratlar ve cumhuriyetçiler mali destek paketi konusunda hala farklı görüşlere sahip olsa da Hazine Bakanı Steven Mnuchin görüşmelerde ilerleme olduğuna ve bir kez daha ciddi bir şekilde tasarının ele alınacağına yönelik mesajlar öne çıktı. Bu dinamiklerle MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler Hisse Senedi Endeksi %1,2, MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi %0,3 yükselişe günü tamamladı. Altının ons fiyatı %0,6 gerilerken, ABD 10 yıllık tahvilinin faizi %0,65'ten %0,68'e yükseldi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,2 gerilerken, en yakın vadeli Batı Teksas tipi ham petrolün varil fiyatı %2,4 arttı. Dolar diğer gelişmiş ekonomilerin para birimlerine karşı yatay kalırken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri bir miktar toparlandı. Yurtiçinde ise Türk finansal varlıklar ise küresel eğilimlerle uyumlu bir performans ortaya koydu. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %2,0 ve %2,1 yükseldi. TCMB piyasalara likidite enjeksiyonunu sadece gecelik fonlama ile %11,75 faizden gerçekleştirirken, ortalama fonlama faizi %11,08'den %11,12'e yükseldi. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %1,3 değer kazandı. İki yıllık tahvilin bileşik faizi %13,58'den %13,31, 10 yıllık tahvilin bileşik faizi %13,52'den %13,23'e geriledi. Bu sabah Asya'da bazı önemli piyasalar kapalıyken, risk iştahı sakin bir seyir izliyor. Japonya borsasında ise işlemler teknik bir aksalıktan dolayı durduruldu. Gün içinde aşı geliştirme çalışmaları, salgın ve jeopolitik gelişmelerle ilgili haberlerin yanında Avrupa'da Eylül ayı PMI nihai sonuçları ile ABD Ağustos ayı bireysel gelirler, harcamalar ve temel enflasyon (PCE) göstergeleri ve ISM imalat sanayi Eylül ayı verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise İSO/Markit imalat sanayi Eylül ayı PMI ile İTO Eylül ayı enflasyonu açıklayacakken, küresel risk iştahının seyrinin Türk finansal varlıklar açısından önemli olacağı değerlendiriliyor.

ABD'de 2020 ikinci çeyrek gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) verileri hafif yukarı yönde revize edilirken, Eylül ayı ADP özel sektör istihdam raporu beklentilerden güçlü geldi. Daha önce -%31,7 olarak açıklanan 2020 ikinci çeyrek GSYH yıllıklandırılmış değişimi -%31,4'e iyileştirildi. Ülkede Eylül'de ADP özel sektör raporu istihdam bir önceki aya göre 650 bin kişi olan beklentilerin üzerinde 749

Takvim

- 1-Ekm** TCMB, PPK toplantı özeti
Almanya, İmalat PMI, Eylül
ABD, İmalat PMI, Eylül
- 2-Ekm** ABD, Tarım dışı istihdam, Eylül
ABD, İşsizlik oranı, Eylül
- 5-Ekm** TÜİK, Enflasyon, Eylül
Euro Bölgesi, Perakende satışlar, Eylül
- 6-Ekm** TCMB, Reel efektif döviz kuru, Eylül
Almanya, Fabrika siparişleri, Ağustos
- 7-Ekm** UAB, Havalimanı istatistikleri, Eylül
HMB, Nakit gerçekleştirmeleri, Eylül
Almanya, Sanayi üretimi, Ağustos
ABD, Fed toplantı tutanakları

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	1,145	2.0%	5.7%	0.1%
BİST-30	1,284	2.1%	5.2%	-7.5%
XUSIN	1,703	1.7%	10.2%	22.4%
XBANK	1,157	2.9%	3.7%	-27.8%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	7.7157	-1.3%	4.5%	29.7%
Euro/TL	9.0485	-1.4%	3.3%	35.7%
Sepet Kur*	8.3822	-1.3%	4.0%	33.0%
Euro/Dolar	1.1718	-0.2%	-1.1%	4.5%
Dolar/JPY	105.45	-0.2%	-0.7%	-2.9%
DXY	93.8860	0.0%	1.2%	-2.6%

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	13.31%	13.58%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	13.23%	13.52%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	7.44%	7.27%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.68%	0.64%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
18 Mayıs 2021	4.875%	99.63	5.48%
16 Ocak 2023	5.500%	96.25	7.30%
23 Ocak 2025	6.000%	93.38	7.84%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1885.4	-0.6%	-2.9%	24.3%
Reuters/Jefferies CRB*	155.9	1.2%	-3.1%	-19.8%
Brent (Dolar/varil)	42.3	-0.2%	-7.8%	-38.0%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.5	-0.3%	17.4%	15.4%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün (Devam)

bin kişilik artışa işaret etti. Bununla birlikte, Ağustos ayı bekleyen konut satışları aylık bazda %3,4 olan tahminlerin üzerinde %8,8 artış kaydetti.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde enflasyonun geçici olarak hedeflenen seviyenin üzerine çıkmasına müsaade eden ABD Merkez Bankası (Fed) tarzı bir stratejinin incelemeye değer olacağını söyledi. Böyle bir stratejinin, enflasyonun düşük olduğu ortamda para politikasının ekonomiyi dengeleme kapasitesini güçlendirebileceğini söyleyen Lagarde, enflasyonun hedefi aşmasına ilişkin taahhüt ile enflasyon beklentilerinin yükseltilebileceğini ve dolayısıyla reel faizlerin düşürülebileceğini ifade etti.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Ekim-Kasım-Aralık dönemi iç borçlanma stratejisini açıkladı. Buna göre, Ekim'de 43,7 milyar TL iç borç ve 4,0 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesi yapacak olan HMB 20,0 milyar TL iç borçlanma gerçekleştirmeyi, borçlanma dış kaynaklardan ise 27,7 milyar TL finansman sağlamayı planlıyor. Kasım ayında 29,0 milyar TL iç borç ve 4,0 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesine karşılık 15,0 milyar TL iç borçlanma planlanırken, 18,0 milyar TL borçlanma dışı kaynak kullanımı hedefleniyor. Öte yandan Aralık ayında 12,0 milyar TL iç borç geri ödemesine karşılık 6,1 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesi yapılacak. Aralık'ta iç borçlanma hedefi ise 12,0 milyar TL olarak belirlenirken, borçlanma dışı kaynak kullanımı ise 6,1 milyar TL olarak öngörülüyor.

HMB 2020 Haziran sonu itibarıyla Türkiye'nin dış borç stok ve AB tanımlı kamu borcunun GSYH'ye oranı rakamlarını açıkladı. Buna göre, 30 Haziran 2020 itibarıyla Türkiye'nin brüt dış borç stoku 421,8 milyar dolar ile GSYH'ye oran olarak ilk çeyrek sonundaki %56,1'den %56,8'e yükseldi. Bu dönemde net dış borç stoku 254,1 milyar dolardan 244,4 milyar dolara, GSYH'ye oran olarak ise %33,2'den %32,9'a geriledi. Bununla birlikte, AB tanımlı kamu borç stokunun GSYH'ye oranı 2020 ilk çeyrek sonundaki %34,8'den %39,4'e yükseldi. Kamu net borç stokunun GSYH'ye oranı ise %17,5'ten %20,6'ya çıktı.

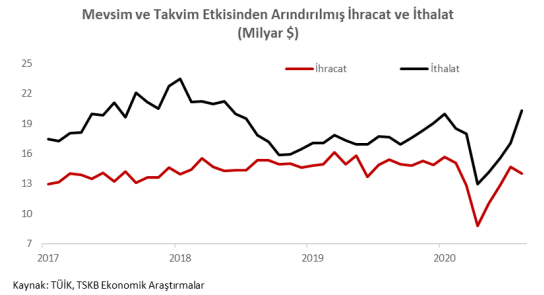
TÜİK Ağustos ayı dış ticaret istatistiklerini yayınladı. Genel Ticaret Sistemi'ne göre, ihracat 2020 yılı Ağustos ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %5,7 azalarak 12,5 milyar dolar olurken, ithalat %20,4 artarak 18,7 milyar dolar seviyesine çıktı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilerde ise Ağustos ayında ihracat bir önceki aya göre %4,6 gerilerken, ithalat %18,9 arttı. İhracatın ithalatı karşılama oranı Ağustos 2019'daki %85,0'dan Ağustos 2020'de %66,5'e geriledi. Aynı dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %168,2 genişleyerek 2,3 milyar dolardan 6,3 milyar dolar seviyesine ulaştı. 2019 Ağustos'ta 832 milyon dolar fazla veren altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret

dengesi ise 2020'nin aynı ayında 594 milyon dolar açık verdi. Bu sonuçlarla Ocak-Ağustos döneminde ihracat 2019'un aynı dönemine göre %12,9 azalarak 102,3 milyar dolar olurken, ithalat sadece %1,2 gerileyerek 135,3 milyar dolara indi. Aynı dönemde dış ticaret açığı %69,9 genişleyerek 19,4 milyar dolardan 33,0 milyar dolara çıktı. 2019 yılı ilk sekiz ayında 8,8 milyar dolar fazla veren çekirdek denge 2020'nin aynı döneminde 3,4 milyar dolar açığa döndü. Ülke bazlı veriler çok az pazarda artışa işaret ederken, önemli pazarlarda zayıf tablo sürdü. İthalat içinde ise genele yayılan artışlar dikkat çekti.

Enerji Piyasası Denetleme Kurumu (EPDK) tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan karar göre elektrik fiyatlarında değişikliğe gidildi. Karara göre, konut, sanayi ve ticarethanelerde kullanılan elektriğin fiyatı bugünden geçerli olmak üzere %5,75 oranında yükseltildi. Yeni tarifeler 3 ay uygulanacak.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ), Ekim ayında uygulanacak doğal gaz fiyatlarını açıkladı. Açıklanan tarifelere göre, elektrik üretimi ve ısınma amaçlı doğal gaz satış fiyatları Eylül ayı fiyatları ile aynı tutuldu. Böylece, Ekim ayında elektrik üretimi amaçlı kullanım toptan satış tarifesi standart metre-küp başına 1,4 lira olarak belirlendi.

Borsa İstanbul'un, Pay Piyasası'nın yapısını sadeleştirerek yeniden gruplandıracağı düzenleme bugünden itibaren uygulamaya alınacak. Borsa İstanbul tarafından 17 Eylül'de yayımlanan duyuruda, yeni pazar yapısında, işlem esasları açısından farklılıkların daha net olduğu Yıldız Pazar, Ana Pazar, Alt Pazar, Piyasa Öncesi İşlem Platformu ve Yakın İzleme Pazarlarının bulunacağı bildirilmişti

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Arçelik (ARCLK) - Çin'de kurulu olan çamaşır makinesi üretim tesisini 128 milyon TL bedel ile sattığını duyurdu. Arçelik bu satışla kapasite dağılımında optimizasyon sağlamayı, maliyetlerde avantaj elde etmeyi amaçlıyor.

Hava Taşımacılığı Eylem Grubu, COVID-19'un seyahat üzerindeki etkisinin dünya genelinde 46 milyon kişinin işsiz kalmasıyla sonuçlanabileceğini bildirdi. ATAG, seyahatlerdeki düşüşün ve yavaş bir toparlanmanın 4,8 milyon havacılık işçisini ve ilgili eğlence endüstrilerinde ve tedarik zincirlerinde sektör tarafından doğrudan veya dolaylı olarak desteklenen toplam 87,7 milyon çalışanın yarısından fazlasını tehdit edeceğini öngördü.

Türkiye'nin net ihracatçı en büyük sektörü hazır giyimde, artan dış taleple birlikte ilave kapasite ihtiyacı oluştuğu bildirildi. Sektör temsilcileri, kapasite sorunu yaşanmaması için hızla büyük ölçekli yeni yatırımların devreye girmesi gerektiğine dikkat çekiyor. Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği Başkanı Hadi Karasu, değişen tedarik zincirinde Türkiye'nin stratejik konumu ve üretimdeki yetkinliği sayesinde alım gruplarının yönünü Türkiye'ye çevirdiğini belirtti. Karasu, Çin'deki üretimlerini durdurup bölgeye dönmeye çalışan markaların son haftalarda Türkiye'deki üreticiler ile iletişime geçtiğini söyledi. Karasu, "Çin 2019'da 35,9 milyar doları ABD'ye olmak üzere toplamda 170 milyar dolarlık hazır giyim ihracatı gerçekleştirdi. Bu pastadan %10 pay alabilmek için bile mevcut ihracatımız kadar kapasite yaratmamız gerekiyor. Böylesine ilave kapasite için bölgesel teşvikler yerine hazır giyim yatırımlarının yurt genelinde desteklenmesi gerekiyor" dedi.

Volkswagen Group'un açıkladığı 2020 öngörüsünde, COVID-19 krizine rağmen satışlarda artış beklendiği belirtildi. Volkswagen Group CEO'su Herbert Diess yaptığı basın açıklamasında 2020 yılını COVID-19 krizine rağmen Eylül ayı satışları ve teslimatlarının yıllık bazda arttığını ve görünümün bu trendin sene sonuna dek sürmesi yönünde olduğunu söyledi. Diess ayrıca, Volkswagen'in elektrikli ulaşım konusunda 2024 yılına kadar 33 milyar euroluk ve otonom sürüş teknolojileri için 14 milyar euroluk yatırım yapmayı planladığını açıkladı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) sahibi ve işletmecisi olduğu ultra derinsu sondaj gemisi Kanuni'nin Haydarpaşa Limanı'nda boğaz geçişi hazırlıkları için 10 Ekim'de Taşucu Limanı'ndan demir alacağı açıklamasında bulundu.

Metro Türkiye 4. Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınladı. Raporla göre, Metro Türkiye operasyonlarında ve tedarik zincirinde çevresel etkileri azaltma hedefiyle, enerji üretimi, sera gazı salımları ve atık oluşumunu azaltan uygulamaları hayata geçirmek amacıyla 2019 yılında toplam 1,5 milyon liralık çevre yatırım ve harcaması gerçekleştirdi.

İlk hibrit güneş enerjisi santrali (GES) projesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) olumlu kararı verildi. Kalehan Genç Enerji Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan Aşağı Kaleköy Barajı ve Hidroelektrik Santrali – Yardımcı Kaynak GES'in ÇED olumlu kararı verildi. Rapordaki bilgilere göre, 75,614 megavat kurulu gücünde olacak projenin yılda 131,2 gigavatsaat elektrik üretmesi öngörülüyor. Projenin yatırım tutarının 35,6 milyon dolar olması bekleniyor.

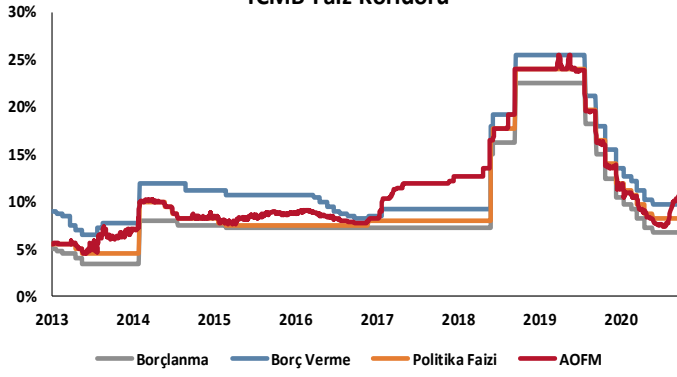
Royal Dutch Shell 9 bin kişiyi işten çıkarmayı planlıyor. Royal Dutch Shell'den yapılan açıklamada, 2050 yılına kadar net sıfır emisyonuna sahip bir enerji şirketi olma misyonunun Shell için iş planlarının da dahil olduğu "belirgin bir değişiklik" anlamına geldiği belirtildi. Söz konusu misyon kapsamında şirketin yeniden yapılanmaya gideceğini aktaran Royal Dutch Shell CEO'su Ben van Beurden, "2022 yılı sonuna kadar 7 bin ila 9 bin kişi arasında işten çıkarma yapmayı planlıyoruz. Alacağımız diğer önlemler dışında, yıllık sürdürülebilir maliyet tasarrufumuz ise 2 ila 2,5 milyar dolar arasında olmalı." ifadelerini kullandı.

Şişecam (SISE) Polatlı'ya 1 milyar liralık yeni yatırım yapacak. Şişecam'dan yapılan açıklamaya göre, yıllık 240 bin ton üretim kapasitesine sahip olan fırınla şirket özellikle yurt içi pazar talebi paralelinde üretim kapasitesinde artış sağlamayı hedefliyor. Şişecam'ın yaklaşık 1 milyar TL seviyesinde (130 milyon dolar) yatırım yaptığı yeni fırın yarın devreye alınacak.

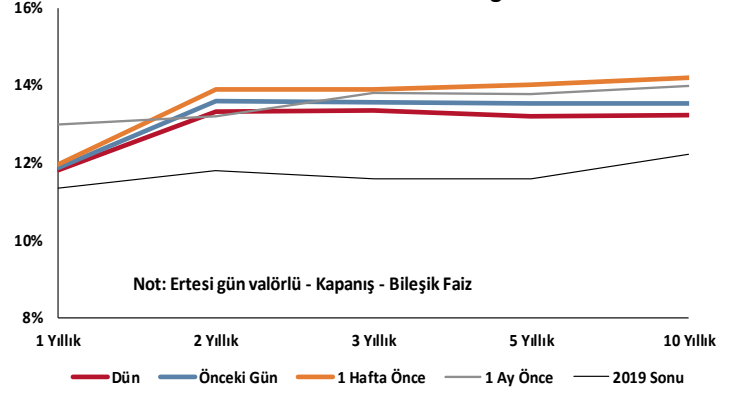
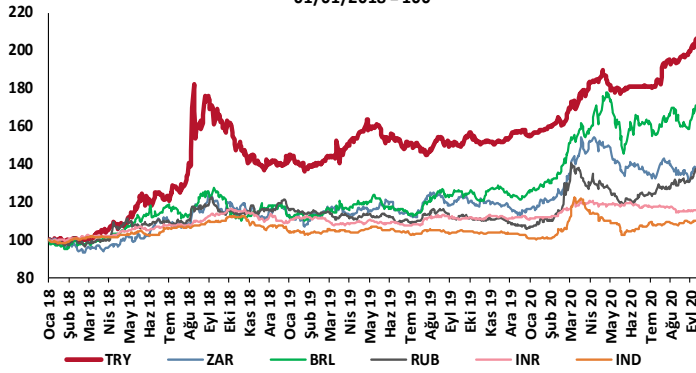
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile TÜİK'in ortak çalışmasıyla hazırlanan "Cinsiyete Dayalı Ücret Farkının Ölçümü: Türkiye Uygulaması Raporu" çevrim içi seminerle kamuoyuna sunuldu. Türkiye'deki cinsiyetler arası ücret farkının resmi olarak hesaplanmasına yönelik yeni bir metodoloji geliştirilen çalışmada, hanehalkı işgücü anketi, gelir ve yaşam koşulları anketi, kazanç yapısı anketi ve idari kayıtlar dahil olmak üzere çeşitli veri kaynaklarından yararlanıldı. Cinsiyet ücret farkını ücretli çalışan kadınların ve erkeklerin farklı eğitim düzeylerinde ve sektörlerde yoğunlaşmasından kaynaklanabilecek etkilerden kurtarmak amacıyla hesaplanan faktör bazlı cinsiyete dayalı ücret farkı Türkiye'de ortalama %21,1 seviyesinde hesaplandı. İlk kez hesaplanan Türkiye'de çocuğu olan ve olmayan kadınlar arasında ücret farkı %11 olurken, annelerin ücret düzeyi babalar ile kıyaslandığında ise ücret farkı, annelerin aleyhine %19 düzeyinde gerçekleşti. Raporda, yaş grubuna göre de hesaplanan ücret farkının yaş ilerledikçe kadınların aleyhine yükseldiği görüldü.

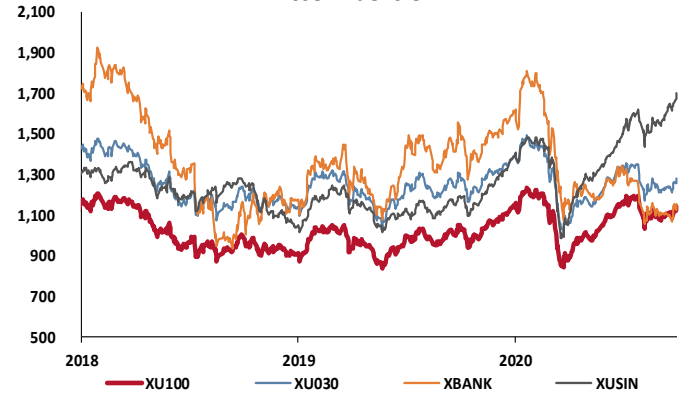
TCMB Faiz Koridoru

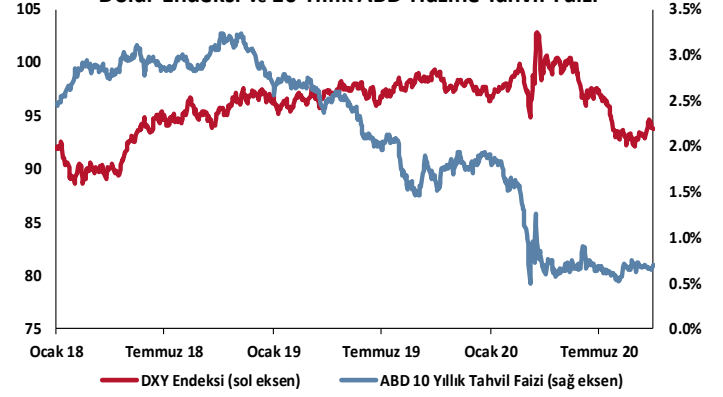
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

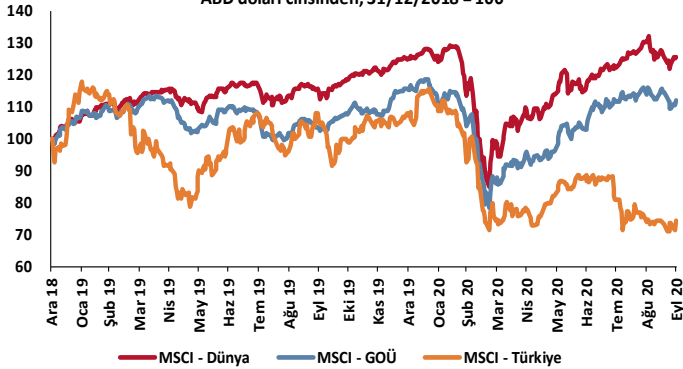
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

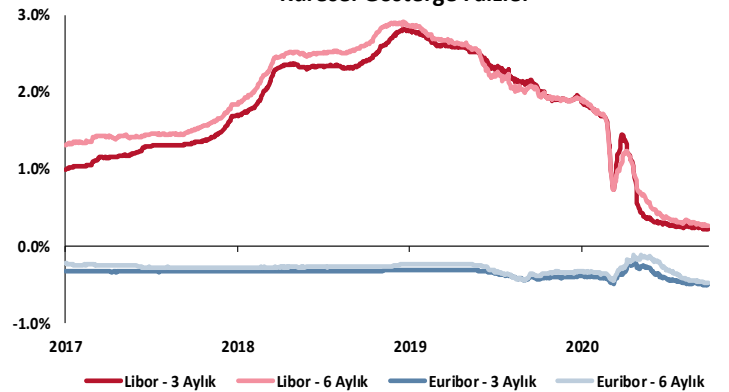

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr